



BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

METODOLOGIJA

**Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine
za određivanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i
prihvatljivim obvezama banke**

Sarajevo, ožujak 2022. godine

Na temelju čl. 5. stavak (1) točka h) i 19. stavak (1) točka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/17) i čl. 7. stavak (1) točka h) i 12. stavak (1) točka d) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 03/18), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 31.03.2022. donosi:

METODOLOGIJU
AGENCIJE ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA ODREĐIVANJE MINIMALNOG ZAHTJEVA ZA KAPITALOM I
PRIHVATLJIVIM OBVEZAMA BANKE

1. Opće odredbe

- 1.1. Ovom Metodologijom propisuje se način određivanja minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obvezama banke, sukladno odredbama Odluke o minimalnim zahtjevima za kapitalom i prihvatljivim obvezama banke („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/18).
- 1.2. Minimalni zahtjev za kapitalom i prihvatljivim obvezama (u daljnjem tekstu: MREL zahtjev) predstavlja minimalni iznos regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza koji osigurava sposobnost banke da pokrije odgovarajući iznos gubitaka i da, ovisno o strategiji restrukturiranja, bude dokapitalizirana iznosom koji je dovoljan za provedbu preferirane strategije restrukturiranja, a sve kako bi se postigli ciljevi restrukturiranja.
- 1.3. MREL zahtjev se izračunava kao postotno izražen odnos zbroja regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza prema zbroju regulatornog kapitala i ukupnih obveza banke.
- 1.4. Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) utvrđuje za svaku banku posebno MREL zahtjev koji je banka dužna kontinuirano ispunjavati na pojedinačnoj osnovi, odnosno na konsolidiranoj osnovi, ako je tako naloženo.
- 1.5. MREL zahtjev određuje se sukladno odredbama Zakona o bankama („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/17) i odredbama Odluke o minimalnim zahtjevima za kapitalom i prihvatljivim obvezama banke te sukladno ovoj Metodologiji koja detaljnije razrađuje postupanje Agencije prilikom određivanja MREL zahtjeva.

2. Struktura i visina minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obvezama

- 2.1. Prilikom određivanja ukupno potrebnog MREL zahtjeva odvojeno se određuju:
 - (i) iznos koji je potreban kako bi se osiguralo pokriće gubitaka (u daljnjem tekstu: iznos za pokriće gubitaka) te po potrebi
 - (ii) iznos potreban kako bi banka nakon pokrića gubitka ponovno uspostavila stopu adekvatnosti regulatornog kapitala na razini na kojoj bi se omogućilo njeno daljnje neometano poslovanje i održavanje dovoljnog povjerenja u banku na financijskom tržištu, odnosno za osiguranje kontinuiteta ključnih funkcija, a sve u skladu s preferiranom strategijom restrukturiranja (u daljnjem tekstu: iznos za dokapitalizaciju).
- 2.2. Polazna osnova za određivanje iznosa za pokriće gubitaka jesu kapitalni zahtjevi regulatornog kapitala „Stup I“ i dodatni kapitalni zahtjevi „Stup II“ koji se trenutačno primjenjuju na banku, uz mogućnost određivanja iznosa većeg ili manjeg od redovnih kapitalnih zahtjeva na temelju procjene Agencije.
- 2.3. Iznos za dokapitalizaciju jednak je iznosu potrebnom za ispunjenje primjenjivih kapitalnih zahtjeva za zadovoljenje uvjeta povezanih s odobrenjem za rad nakon provedbe preferirane strategije restrukturiranja te za potrebe osiguravanja povjerenja financijskog tržišta.

- 2.4. Visina MREL zahtjeva u neposrednoj je vezi s odabranom strategijom restrukturiranja i odabranim instrumentom, odnosno instrumentima restrukturiranja, koji se planiraju primijeniti prilikom restrukturiranja određene banke.
- 2.5. Banka za koju je odabrana strategija restrukturiranja nastavka poslovanja cijele banke primjenom instrumenta unutarnjeg restrukturiranja, osim adekvatnog iznosa za pokriće očekivanih gubitaka u restrukturiranju, mora kontinuirano održavati i odgovarajući iznos koji će omogućiti ponovnu uspostavu stope regulatornog kapitala banke na razini koja je dostatna za održavanje kapitalnih zahtjeva za zadržavanje odobrenja za rad, ali i zadržavanje dostatnog povjerenja financijskog tržišta nakon restrukturiranja.
- 2.6. Za banku kod koje je odabrana strategija restrukturiranja očuvanja ključnih funkcija prijenosom tih funkcija na drugu banku ili na banku za posebne namjene, iznos dokapitalizacije mora biti dovoljan samo za pokriće povećanih kapitalnih zahtjeva primatelja dijela imovine i obveza banke u restrukturiranju koji proizlaze iz preuzetog dijela imovine.
- 2.7. Banka za koju se tijekom procjene mogućnosti restrukturiranja utvrdi da je likvidacija ili stečaj banke opravdan i provediv, MREL zahtjev sastoji se samo od iznosa za pokriće gubitaka.

3. Određivanje iznosa za pokriće gubitka

- 3.1. Prilikom određivanja iznosa za pokriće gubitka Agencija polazi od trenutnih kapitalnih zahtjeva regulatornog kapitala „Stupa I“ i „Stupa II“ koji se primjenjuju na banku u skladu s člankom 27. Zakona o bankama te članka 34. Odluke o izračunavanju kapitala banke („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/17, 50/19, 37/20 i 81/20), odnosno od zahtjeva za financijsku polugu u skladu sa člankom 37. Odluke o izračunavanju kapitala banke, ako je taj iznos veći.
- 3.2. Agencija ne provodi dodatne prilagodbe pri određivanju iznosa za pokriće gubitka.
- 3.3. Za određivanje iznosa za pokriće gubitaka primjenjuje se ukupna izloženost riziku banke na pojedinačnoj osnovi.
- 3.4. Iznos za pokriće gubitka predstavlja produkt ukupne izloženosti riziku banke i kapitalnih zahtjeva (zbroj iznosa potrebnog kapitala za ispunjenje minimalne stope):
 - (i) regulatornog kapitala („Stup I“) i
 - (ii) dodatnih kapitalnih zahtjeva („Stup II“).

$$\boxed{\text{Iznos za pokriće gubitka}} = \boxed{\text{RWA}} \times \left(\boxed{\text{Stup I}} + \boxed{\text{Stup II}} \right)$$

- 3.5. Ukoliko je iznos za pokriće gubitka izračunat na način kako je definirano u prethodnoj točki manji od iznosa koji je potreban kako bi se ispunio zahtjev za financijskom polugom, tada se kao iznos za pokriće gubitaka uzima iznos zahtjeva za financijskom polugom.

4. Određivanje iznosa za dokapitalizaciju

- 4.1. Prilikom određivanja iznosa za dokapitalizaciju Agencija polazi od trenutnih ukupnih kapitalnih zahtjeva koji se primjenjuju na banku sukladno članku 27. Zakona o bankama, odnosno od zahtjeva za financijsku polugu sukladno članku 37. Odluke o izračunavanju kapitala banke, ako je taj iznos veći.
- 4.2. Iznos za dokapitalizaciju uključuje i iznos potreban za osiguravanje povjerenja financijskog tržišta nakon restrukturiranja, čiji je standardni iznos jednak zahtjevu za kombinirani zaštitni sloj.
- 4.3. Određivanje ukupnog iznosa izloženosti riziku, kao varijable za određivanje iznosa za dokapitalizaciju ovisi o preferiranoj strategiji restrukturiranja i instrumentima restrukturiranja koji se planiraju primijeniti prilikom restrukturiranja određene banke.

- 4.3.1. Kod primjene instrumenta unutarnjeg restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, kod određivanja iznosa za dokapitalizaciju primjenjuje se ukupna izloženost riziku banke na pojedinačnoj osnovi.
- 4.3.2. Kod primjene instrumenta prijenosa dijela imovine ili obveza na banku kupca ili na banku za posebne namjene, kod određivanja iznosa za dokapitalizaciju primjenjuje se procijenjena izloženost riziku dijela imovine koja je predmet prijenosa.
- 4.4. Kod banaka za koje je određeno da je likvidacija ili stečaj opravdan i provediv, iznos za dokapitalizaciju banke jednak je nuli.

5. Prilagodbe iznosa za dokapitalizaciju

- 5.1. Agencija prilagođava potreban iznos za dokapitalizaciju banke u tri segmenta:
- (i) u dijelu koji se odnosi na kapitalne zahtjeve iz „Stupa II“
 - (ii) kapitalne zahtjeve za kombinirani zaštitni sloj
 - (iii) visini ukupne izloženosti riziku banke nakon restrukturiranja.
- 5.2. U dijelu koji se odnosi na kapitalne zahtjeve iz „Stupa II“ može se pretpostaviti da će očekivani opći profil rizičnosti banke nakon restrukturiranja biti značajno niži, pa s tog aspekta Agencija umanjuje dodatni kapitalni zahtjev na temelju „Stupa II“ do maksimalno 50% prilikom određivanja potrebnog iznosa za dokapitalizaciju.
- 5.3. U dijelu koji se odnosi na kapitalne zahtjeve tj. za kombinirani zaštitni sloj.
- 5.4. U dijelu koji se odnosi na ukupnu izloženost riziku banke nakon restrukturiranja, Agencija umanjuje ukupnu izloženost riziku za ukupan iznos za pokriće gubitaka, koji ne može biti veći od 8% ukupne neto aktive. To znači da se pri određivanju iznosa za dokapitalizaciju kapitalni zahtjevi računaju u odnosu na ukupnu izloženost riziku umanjenu za iznos za pokriće gubitka, koji ne može biti veći od 8% ukupne neto aktive.
- 5.5. Nakon prethodno navedenih prilagodbi, iznos za dokapitalizaciju se određuje kako je prikazano:

$$\begin{array}{c} \boxed{\text{Iznos za dokapitalizaciju}} \end{array} = \begin{array}{c} \boxed{\text{Ukupan iznos izloženosti riziku minus Iznos za pokriće gubitka (max. 8\% ukupne neto aktive)}} \end{array} \times \left(\begin{array}{c} \boxed{\text{Stup I}} \\ \boxed{\text{50\% Stup II}} \\ \boxed{\text{Kombinirani zaštitni sloj}} \end{array} \right)$$

- 5.6 Iznos za dokapitalizaciju izračunat na način kako je definirano u prethodnoj točki uspoređuje se s iznosom koji je potreban kako bi se ispunio zahtjev za financijskom polugom, ali pri tome se nazivnik omjera financijske poluge (ukupna izloženost) umanjuje za ukupan iznos za pokriće gubitka. Kao iznos za dokapitalizaciju uzima se veći iznos od ta dva iznosa.

6. MREL zahtjev za bankarsku grupu

- 6.1. Agencija određuje MREL zahtjev za bankarsku grupu nad kojom Agencija obavlja superviziju na konsolidiranoj osnovi.
- 6.2. MREL zahtjev na razini bankarske grupe određuje se kako je opisano u toč. 3., 4. i 5. ove Metodologije.
- 6.3. Iznimno od točke 3.3. za određivanje iznosa za pokriće gubitaka primjenjuje se ukupna izloženost riziku na konsolidiranoj osnovi.

- 6.4. Iznimno od točke 4.3.1. za određivanje iznosa za dokapitalizaciju, primjenjuje se ukupna izloženost riziku na konsolidiranoj osnovi, ali samo za one članice grupe kod kojih likvidacija ili stečaj nije opravdan i provediv.
- 6.5. Nadređena banka u bankarskoj grupi obavezna je, pored održavanja MREL zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, održavati MREL zahtjev i na konsolidiranoj osnovi za bankarsku grupu.

7. Ukupna ocjena MREL zahtjeva

- 7.1. Ukupan MREL zahtjev sastoji se od sume iznosa za pokriće gubitka i iznosa za dokapitalizaciju.

MREL zahtjev	=	Iznos za pokriće gubitka	+	Iznos za dokapitalizaciju
--------------	---	-----------------------------	---	---------------------------

- 7.2. Agencija može povećati ukupan MREL zahtjev ako tijekom planiranja restrukturiranja utvrdi da je opravdano da će neke MREL prihvatljive obveze biti isključene iz provođenja otpisa ili konverzije, ako je to isključenje opravdano barem jednim od ciljeva restrukturiranja (npr. ciljem očuvanja ključnih funkcija ili ciljem izbjegavanja većeg štetnog učinka na financijsku stabilnost sprječavanjem širenja zaraze i dr.).
- 7.3. Agencija neće umanjivati ukupan MREL zahtjev na temelju mogućeg doprinosa iz Fonda osiguranja depozita.
- 7.4. Prilikom određivanja MREL zahtjeva, iz kvalificiranih prihvatljivih obveza i ukupnih obveza treba izuzeti subordinirane i druge obveze koje su već uključene u regulatorni kapital, a obveze s osnove financijskih derivata se uključuju u neto iznosu jer se u potpunosti priznaje ugovoreno pravo druge ugovorne strane na netiranje.

8. Prihvatljivi instrumenti za ispunjavanje MREL zahtjeva

- 8.1. MREL zahtjev ispunjava se instrumentima regulatornog kapitala i prihvatljivim obvezama prema članku 204. Zakona o bankama, a koje zadovoljavaju kriterije navedene u članku 2. Odluke o minimalnim zahtjevima za kapitalom i prihvatljivim obvezama banke (kvalificirane prihvatljive obveze).
- 8.2. MREL zahtjev banke na pojedinačnoj osnovi ispunjava se regulatornim kapitalom i kvalificiranim prihvatljivim obvezama banke na pojedinačnoj osnovi.
- 8.3. MREL zahtjev za bankarsku grupu ispunjava se konsolidiranim regulatornim kapitalom bankarske grupe te kvalificiranim prihvatljivim obvezama nadređene banke bankarske grupe na konsolidiranoj osnovi.

9. Ispunjavanje MREL zahtjeva subordiniranim dugom

- 9.1. Agencija može naložiti da se MREL zahtjev na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi u potpunosti ili djelomično ispunjava subordiniranim dugom.
- 9.2. Agencija može zahtijevati od banke potpuno ili djelomično ispunjavanje MREL zahtjeva subordiniranim dugom ako procijeni da postoji rizik da bi potreba za kvalificiranim prihvatljivim obvezama, koje ispunjavaju uvjete za uključenje u MREL i koje nisu isključene iz pokrića gubitaka i dokapitalizacije, dovela do kršenja načela da nijedan vjerovnik ne smije u restrukturiranju pretrpjeti veće gubitke nego što bi pretrpio da je nad bankom pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.
- 9.3. Agencija može zahtijevati od banke potpuno ili djelomično ispunjavanje MREL zahtjeva subordiniranim dugom i ako procijeni da postoje značajne prepreke restrukturiranju, koje

ugrožavaju provedivost odabrane strategije restrukturiranja, a koje bi mogle biti uklonjene putem subordiniranog MREL duga.

10. Rok za ispunjenje MREL zahtjeva

- 10.1. Razina potrebnog MREL zahtjeva određuje se u postupku izrade i ažuriranja plana restrukturiranja.
- 10.2. Razina potrebnog MREL zahtjeva za banku utvrđuje se posebnim rješenjem. Nakon što utvrdi potrebna razina MREL zahtjeva, Agencija može odrediti prijelazno razdoblje u kojem je banka dužna ispuniti MREL zahtjev. Prijelazno razdoblje treba biti najkraće moguće, ali ne može biti duže od 4 godine. Tijekom prijelaznog razdoblja, Agencija će banci odrediti planirane nivoe MREL zahtjeva na godišnjoj razini.
- 10.3. Sastavni dio rješenja kojim se utvrđuje MREL zahtjev iz točke 10.2. ove Metodologije čini i krajnji rok do kojeg banka mora ispuniti MREL zahtjev te planiranu razinu zahtjeva za svako dvanaestomjesečno razdoblje.
- 10.4. Razina potrebnog MREL zahtjeva redovito se preispituje i po potrebi ažurira, minimalno u sklopu redovitoga planiranja restrukturiranja.
- 10.5. Informacija o visini MREL zahtjeva dostavlja se banci u sklopu dostave kratkog prikaza ključnih elemenata plana restrukturiranja prema članku 182. stavak (10) Zakona o bankama.

11. Prijelazne i završne odredbe

- 11.1. Danom početka primjene ove Metodologije prestaje važiti Metodologija za određivanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obvezama banke, Broj: 01-26/20 od 07.01.2020.
- 11.2. Ova Metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: U.O.-74-04/22
Sarajevo, 31.03.2022. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl. ecc., v.r.